

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/294891

Bijlage(n)

4

Datum 12 november 2024
Betreft Voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma
Waddengebied en Staat van de natuur in de Waddenzee

Geachte voorzitter,

Hierbij ontvangt u de eerste Voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2023 en de eerste Staat van de natuur in de Waddenzee.

Hiermee geef wordt invulling gegeven aan de motie van de leden De Groot en Dik-Faber¹. Het Bestuurlijk Overleg Waddengebied heeft op 2 oktober jl. ingestemd met de Voortgangsrapportage en kennisgenomen van de Staat van de natuur in de Waddenzee.

De Agenda voor het Waddengebied 2050 beschrijft de gezamenlijke ambities voor de Waddenzee en het Waddengebied. De ambities die we als overheden en stakeholders (hierna: partijen) eind 2020 hebben vastgesteld komen (nog) niet overeen met de huidige toestand in de Waddenzee en het Waddengebied.

Het verschil tussen de ambitie en de huidige toestand vormt de opgave voor de partijen in het Waddengebied. De opgave hebben we onder andere opgepakt door te werken aan 30 verschillende initiatieven en vier transities, zoals beschreven staat in het Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026 (hierna: Uitvoeringsprogramma).

Voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma

Jaarlijks wordt de voortgang van de transities en initiatieven van het Uitvoeringsprogramma in beeld gebracht middels een voortgangsrapportage. Het doel van deze voortgangsrapportage is om inzicht te bieden in de voortgang van de afspraken en om partijen in staat te stellen het gesprek te voeren over geboekte resultaten, voortgang, benodigde bijsturing of bijstelling, aandachtspunten en knelpunten. In 2023 is voortgang geboekt op vrijwel alle initiatieven en transities. Meer dan de helft (18 van de 30 initiatieven) is in uitvoering, andere initiatieven bevinden zich in een afrondende fase of zijn al afgerond.

---

¹ Kamerstukken 35 570-XII, nr. 93.

Van de vier transities (bereikbaarheid, kustontwikkeling, klimaatadaptatie en visserij) zijn er drie in ontwikkeling. Met betrekking tot de visserij zijn er momenteel veel ontwikkelingen die niet alleen invloed hebben op voortbestaan en bedrijfsvoering, maar ook op de samenwerking. Op dit moment werkt het ministerie van LNV met de sector en de natuurorganisaties aan een Toekomstvisie garnalenvisserij. In het Bestuurlijk Overleg Wadden van 2 oktober jl. is daarom besloten de routekaart Visserij te temporiseren tot na het vaststellen van de Toekomstvisie garnalenvisserij, die medio 2025 verwacht wordt.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/294891

Er kan worden geconcludeerd dat er met elkaar hard is gewerkt, maar dat er ook nog veel werk in de toekomst gedaan moet worden voor een duurzaam en toekomstbesteding Waddengebied.

De Staat van de Natuur in de Waddenzee

Elk jaar wordt over de toestand van de natuur in de Waddenzee gerapporteerd door de Waddenacademie. Het doel van deze rapportage is om inzicht te bieden in de (langjarige) ontwikkelingen van relevante kenmerken van de natuur van de Waddenzee. Dat wordt vervolgens gebruikt voor het bijsturing en bijstelling van beleid en beheer van dit gebied.

De eerste rapportage over de Staat van de natuur in de Waddenzee geeft aan dat het in het algemeen goed gaat met die vogelsoorten die voor hun voedsel afhankelijk zijn van wormen en andere bodemdieren. Deze soorten laten een opgaande trend zien en hun aantallen liggen boven de beoogde drempelwaarde (de instandhoudingsdoelstelling). De aantallen vogelsoorten die vis en schelpdieren eten liggen onder de referentiewaarde en nemen verder af. Voor er maatregelen getroffen worden om deze negatieve trend te keren zal er eerst op systeemniveau inzichtelijk gemaakt worden wat de belangrijkste verstoringen zijn en waardoor ze worden veroorzaakt. Dat kan leiden tot passende (beleids)maatregelen, bijvoorbeeld door het verminderen van zaken die een negatieve invloed uitoefenen (drukfactoren) of ingrepen als ander beheer of andere inrichting van een gebied.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Barry Madlener

DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN
NATUUR,

Jean Rummenie